

Vstopi v svet kulture dediščine

Fotografija: Leon Friš

SPOROČILO ZA MEDIJE (14. februar 2025)

Smer: kulturna dediščina

Projekt *Smer: kulturna dediščina* bo postavil dediščino v središče družbenega napredka

Sežana, 14. februar 2025 – Pet partnerskih organizacij s projektom *Smer: kulturna dediščina* nadaljuje dediščinsko zgodbo, ki se je v letih 2022/23 začela z **Digitalnim dediščinskim inkubatorjem (DDI)**, ter odpira novo poglavje povezovanja in profesionalizacije nevladnega sektorja. Ob predstavitvi in zagonu projekta je v Kosovelovi sobi potekala tiskovna konferenca.

Projekt, ki ga izvajajo **Zavod Dobra pot, Zavod ID20, Kulturno izobraževalno društvo KIBLA, Zavod Sopotniki in Zavod Muzej norosti**, je na podlagi uspešne prijave na **Javni razpis za razvoj in profesionalizacijo nevladnih organizacij in prostovoljstva 2024**, ki ga je razpisalo **Ministrstvo za javno upravo RS**, ustvaril **pet novih delovnih mest**. Osrednja naloga projekta je okrepiti sodelovanje, razviti kompetence in vzpostaviti nacionalne pobude, ki bodo dediščino postavile v središče družbenega napredka. Organizacije s sedeži v **Obalno-kraški, Goriški in Podravski regiji** imajo razvejano delovanje, ki sega v vseh **12 slovenskih statističnih regij**. Raznolika ozadja in pristope združujejo s tesnimi medsebojnimi vezmi in skupno vizijo.

Pobuda za sodelovanje je prišla iz **Idrije**, natančneje iz **Zavoda ID20**. **Nataša Balant**, zaposlena v zavodu, je izpostavila: *"Organizacije smo prepoznale skupne vrednote. Veliko organizacij dela dobro, manj pa je povezovanja. Z delom smo pričeli pred leti in vzpostavili spletno platformo, namenjeno povezovanju dediščinskih organizacij. Le-to bomo zdaj nadgrajevali."*

V naslednjih **27 mesecih** bodo partnerji nadgradili obstoječo dediščinsko platformo **Duri** (www.e-duri.si), oblikovali nove pristope k izobraževanju in raziskovanju dediščine ter okrepili glas nevladnega sektorja na nacionalni ravni.

Nava Vardjan, direktorica **Zavoda Dobra pot**, je pojasnila: *"Na nadgrajeni platformi bodo dostopni izobraževalni spletnarji, serije intervjujev in podkasti z domačimi ter tujimi strokovnjaki. Razvite bodo smernice in strateški dokumenti."*

S tem bo dediščina postala **ključni dejavnik povezovanja, inovacij in trajnostnega razvoja**.

Partnerji opažajo, da kljub številnim akademskim in političnim razpravam o dediščini kot razvojni priložnosti njeni potenciali v praksi ostajajo premalo izkoriščeni. Še vedno ni dovolj raziskana njena vloga pri reševanju sodobnih družbenih izzivov, kot so **človekove pravice, vključevanje ranljivih skupin in duševno zdravje** – projekt si prizadeva to spremeniti.

Darja Farasin iz **Zavoda Muzej norosti**, ki deluje v enem izmed **5. najstarejših gradov na Slovenskem, v gradu Cmurek**, za katerega že enajsto leto skrbi dediščinska skupnost, je navedla rešitve: *"Strnili bomo vrste in ustrezna vprašanja naslovili na odločevalce, saj imamo izkušnje s terena. V našem zavodu se ukvarjamo s težavno dediščino, s čimer posegamo na področje človekovih pravic. Veliko pozornosti posvečamo dostopnosti – izvajamo tudi program za slepe in slabovidne. Pri projektu bomo prispevali svoja znanja, zelo pa se veselimo povezovanja z Zavodom Sopotniki. Že dolgo se srečujemo s problemom, ki ga bomo zdaj s skupnimi močmi naslovili – kako omogočiti starejšim dostop do dogodkov."*

Zavod Sopotniki bo v projektu naslavljal še **izziv kakovostnega staranja** in zagotovil okrepljeno vključevanje starejših v dediščinske aktivnosti. Poleg tega bo aktivno vključen v razvoj inovacij. **Marko Zevnik**, direktor zavoda, je napovedal: *"Nemogoče je nagovoriti katerokoli področje brez uporabe digitalnih orodij. V projektu bomo razvili AI asistenta, ki bo podpiral delovanje sektorja, ter raziskovali pristope k spletnemu fundraisingu."*

Pri uporabi sodobnih tehnologij bo imelo pomembno vlogo tudi **KID KIBLA**. **Peter Tomaž Dobrila** je poudaril: *"Na ta način želimo pozitiven odnos do dediščine približati čim širši publiki."*

Prva večja akcija, ki jo bodo partnerji izvedli, bo **vseslovenska akcija beleženja spominov starejših** v aplikaciji **Zapisi spomina**, ki se bo pričela **17. marca**. V njej lahko kot pričevalci in zapisovalci sodelujejo vsi zainteresirani posamezniki. Še pred poletjem pa bo organiziran **bazar dobrih praks** – mrežniški dogodek na področju kulturne dediščine.

Kulturna dediščina je vtkana v vse vidike življenja in ponuja številne priložnosti za sodelovanje z drugimi sektorji. Hkrati imajo **nevladne organizacije edinstveno prednost** – za razliko od drugih institucij so neposredno povezane z lokalnimi skupnostmi. Njihovo delovanje poteka izrazito **od spodaj navzgor**, kar je neprecenljiva dodana vrednost tudi za strokovno delo na področju dediščine.

S projektom **Smer: kulturna dediščina** se začenja zgodba prepleta znanja, izmenjave izkušenj in ljudi – zgodba, v kateri bo **preteklost navdihnila prihodnost** in odprla **nove poti**, dediščina pa postala **živa sila povezovanja in preobrazbe**.

DOBRA POT
zavod za kulturo in sonaravno delovanje

ID20 / KIBLA

...Sopotniki
zavod za medgeneracijsko solidarnost

muzej
NOROSTI
Trate

KONTAKT ZA MEDIJE

Miha Obid Ravbar, zavod Dobra pot

koordinator dediščinskih aktivnosti

miha.ravbar@dobra-pot.si

041-419-550

